Examen d'àlgebra (recuperació dels parcials 1 i 2)

1rP 2nP

13 de juny de 2019 Part única (3 hores)

Cognoms: Grup: Nom:

- Marqueu amb una X les caselles corresponents als parcials que recupereu.
- Els alumnes que recuperen el primer parcial hauran de respondre les questions 1, 2, 3 i 4.
- Els alumnes que recuperen el segon parcial hauran de respondre les qüestions 5, 6, 7 i 8.
- Els alumnes que recuperen els dos parcials hauran de respondre les questions 1, 2, 3, 5, 6 i 8.

Qüestió 1 (3 pt.) Siga la matriu
$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1-a & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 2 \\ 2 & 2-a & a & 3 \end{bmatrix}$$
.

- a) Calculeu una forma esglaonada de **A**, **en funció del paràmetre** *a*, indicant les operacions elementals efectuades.
- b) Calculeu el rang de A en funció del paràmetre a.
- c) Si A es considera com la matriu ampliada d'un sistema d'equacions lineals, determineu el nombre de solucions en funció del paràmetre *a* i calculeu el conjunt de solucions en els casos compatibles.

Solució:

a)

$$\mathsf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 1-a & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 2 \\ 2 & 2-a & a & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{\mathsf{E}_{2,1}(-1), \, \mathsf{E}_{3,1}(-2)} \begin{bmatrix} 1 & 1-a & 0 & 1 \\ 0 & a & 1 & 1 \\ 0 & a & a & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\mathsf{E}_{3,2}(-1)} \begin{bmatrix} 1 & 1-a & 0 & 1 \\ 0 & a & 1 & 1 \\ 0 & 0 & a-1 & 0 \end{bmatrix} = (*)$$

Si $a \notin \{0, 1\}$ aleshores a i a - 1 són els pivots de la segona i tercera fila, respectivament. Cal distingir, per tant, 3 casos:

- Cas 1: $a \notin \{0, 1\}$. La matriu (*) anterior és una forma esglaonada de la matriu inicial.
- Cas 2: a = 0:

$$(*) = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\mathsf{E}_{3,2}(1)} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

- Cas 3: a = 1: (*) = $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ és una forma esglaonada de A.
- b) De l'apartat anterior es dedueix que el rang de A és 3 si $a \ne 1$, i 2 si a = 1.
- c) Distingim 3 casos:
  - Cas 1: *a* ∉ {0,1}. Tant el rang de la matriu de coeficients del sistema com el de la matriu ampliada són iguals a 3 (que és el nombre d'incògnites). Per tant, aplicant el Teorema de Rouché-Fröbenius, el sistema és compatible determinat i la seua solució és el vector (2*a* − 1)/*a*, 1/*a*, 0).
  - Cas 2: *a* = 0. El rang de la matriu de coeficients és 2 i el de la matriu ampliada és 3. Pel Teorema de Rouché-Fröbenius, el sistema és incompatible.
  - Cas 3: *a* = 1. El rang de la matriu de coeficients i el de la matriu ampliada són iguals a 2. Pel Teorema de Rouché-Fröbenius, el sistema es compatible indeterminat, i és equivalent al sistema

$$x = 1$$

$$y + z = 1$$
.

El conjunt de solucions és, per tant: $\{(1, 1 - \alpha, \alpha) \mid \alpha \in \mathbb{R}\}.$

Qüestió 2 (3 pt.) Siga el sistema d'equacions lineals (amb 3 incògnites)

$$x + y + z = 4$$

$$x + (a - 1)y + z = 4(a + 1)$$

$$ax + 2y = b.$$

- a) Resoleu el sistema pel mètode de Gauss, en funció dels paràmetres a i b.
- b) Per a *a* = 1 calculeu la forma esglaonada reduïda R de la matriu de coeficients del sistema i una matriu T tal que T A = R (és suficient escriure T com a producte de matrius elementals).
- c) **Justifiqueu** que T és una matriu invertible. Escriviu T^{-1} i T^{t} com a producte de matrius elementals.

Solució:

a) Esglaonem la matriu ampliada del sistema:

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 4 \\ 1 & a-1 & 1 & 4a+4 \\ a & 2 & 0 & b \end{bmatrix} \xrightarrow{\mathsf{E}_{2,1}(-1)\mathsf{E}_{3,1}(-a)} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 4 \\ 0 & a-2 & 0 & 4a \\ 0 & 2-a & -a & b-4a \end{bmatrix} \xrightarrow{\mathsf{E}_{3,2}(1)} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 4 \\ 0 & a-2 & 0 & 4a \\ 0 & 0 & -a & b \end{bmatrix}$$

Distingim tres casos:

• Cas 1: *a* ∉ {0,2}. En este cas, tant el rang de la matriu de coeficients com el de la matriu ampliada són iguals a 3 (nombre d'incògnites). Pel Teorema de Rouchë-Fröbenius, el sistema és compatible determinat. Per substitució regressiva es té que la solució és:

$$\left(4 - \frac{4a}{a-2} + \frac{b}{a}, \frac{4a}{a-2}, \frac{-b}{a}\right).$$

• Cas 2: a = 0. En este cas la matriu ampliada és equivalent per files a:

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 4 \\ 0 & -2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & b \end{bmatrix}$$

Per tant, hem de distingir ací dos subcasos:

- Subcas 2.1: $b \neq 0$. El rang de la matriu de coeficients és 2 i el de l'ampliada és 3. Per tant, pel Teorema de Rouchë-Fröbenius, el sistema és incompatible.
- ∘ Subcas 2.2: b = 0. Tant el rang de la matriu ampliada con el de la matriu de coeficients són iguals a 2. Pel Teorema de Rouchë-Fröbenius, el sistema és compatible indeterminat. El conjunt de solucions és: $\{(4 \lambda, 0, \lambda) \mid \lambda \in \mathbb{R}\}$.
- Cas 3: *a* = 2. Clarament el rang de la matriu de coeficients és 2 i el de l'ampliada és 3. Per tant, el sistema es incompatible.

b)

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\mathsf{E}_{2,1}(-1)\mathsf{E}_{3,1}(-1)} \begin{bmatrix} \cdots \end{bmatrix} \xrightarrow{\mathsf{E}_{3,2}(1)} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\mathsf{E}_{3}(-1), \, E_{2}(-1)} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\mathsf{E}_{1,3}(-1)} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\mathsf{E}_{1,2}(-1)} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \mathsf{R}$$

Com

$$E_{1,2}(-1)E_{1,3}(-1)E_3(-1)E_2(-1)E_{3,2}(1)E_{3,1}(-1)E_{2,1}(-1)A = R$$

es té que:

$$T = \mathsf{E}_{1,2}(-1)\mathsf{E}_{1,3}(-1)\mathsf{E}_{3}(-1)\mathsf{E}_{2}(-1)\mathsf{E}_{3,2}(1)\mathsf{E}_{3,1}(-1)\mathsf{E}_{2,1}(-1).$$

Nom I cognoms:

GRUP:

c) T és una matriu invertible perquè és producte de matrius elementals.

$$\begin{split} \mathsf{T}^{-1} &= (\mathsf{E}_{1,2}(-1)\mathsf{E}_{1,3}(-1)\mathsf{E}_{3}(-1)E_{2}(-1)\mathsf{E}_{3,2}(1)\mathsf{E}_{3,1}(-1)\mathsf{E}_{2,1}(-1))^{-1} \\ &= \mathsf{E}_{2,1}(-1)^{-1}\mathsf{E}_{3,1}(-1)^{-1}\mathsf{E}_{3,2}(1)^{-1}\mathsf{E}_{2}(-1)^{-1}\mathsf{E}_{3}(-1)^{-1}\mathsf{E}_{1,3}(-1)^{-1}\mathsf{E}_{1,2}(-1)^{-1} \\ &= \mathsf{E}_{2,1}(1)\mathsf{E}_{3,1}(1)\mathsf{E}_{3,2}(-1)\mathsf{E}_{2}(-1)\mathsf{E}_{3}(-1)\mathsf{E}_{1,3}(1)\mathsf{E}_{1,2}(1) \\ \\ \mathsf{T}^{t} &= (\mathsf{E}_{1,2}(-1)\mathsf{E}_{1,3}(-1)\mathsf{E}_{3}(-1)\mathsf{E}_{2}(-1)\mathsf{E}_{3,2}(1)\mathsf{E}_{3,1}(-1)\mathsf{E}_{2,1}(-1))^{t} \\ &= \mathsf{E}_{2,1}(-1)^{t}\mathsf{E}_{3,1}(-1)^{t}\mathsf{E}_{3,2}(1)^{t}\mathsf{E}_{2}(-1)^{t}\mathsf{E}_{3}(-1)^{t}\mathsf{E}_{1,3}(-1)^{t}\mathsf{E}_{1,2}(-1)^{t} \\ &= \mathsf{E}_{1,2}(-1)\mathsf{E}_{1,3}(-1)\mathsf{E}_{2,3}(1)\mathsf{E}_{2}(-1)\mathsf{E}_{3}(-1)\mathsf{E}_{3,1}(-1)\mathsf{E}_{2,1}(-1) \end{split}$$

- **Qüestió 3 (2 pt.)** a) Donada una matriu quadrada arbitrària A, demostreu que $A + A^t$ és simètrica i $A A^t$ és antisimètrica.
  - b) Si és possible, trobeu un conjunt de 6 vectors de $\mathbb{R}^5$ linealment independent. Si no és possible justifiqueu el motiu.
  - c) Donats

$$A = \begin{bmatrix} a & 2 & 1 \\ a+1 & -1 & -a \\ -1 & 1 & 2 \end{bmatrix} \quad i \quad \vec{b} = \begin{bmatrix} a+2 \\ -2 \\ -1 \end{bmatrix},$$

calculeu el valor de a per a que el vector $\vec{s} = (0, 1, -1)$ siga solució del sistema $A\vec{x} = \vec{b}$. *Solució*:

a) Vegem que $A + A^t$ és simètrica:

$$(A + A^t)^t = A^t + (A^t)^t = A^t + A = A + A^t.$$

Vegem que $A - A^t$ és antisimètrica:

$$(A - A^t)^t = A^t - (A^t)^t = A^t - A = -(A - A^t).$$

- b) No és possible perquè el cardinal màxim d'un conjunt de vectors linealment independent és igual a la dimensió de l'espai vectorial (que, en el cas de $\mathbb{R}^5$, és 5).
- c) Com $A\vec{s} = (1, a 1, -1)$, es té que

$$\overrightarrow{As} = \overrightarrow{b} \Leftrightarrow (1, a - 1, -1) = (a + 2, -2, -1) \Leftrightarrow a = -1.$$

- **Qüestió 4 (2 pt.)** a) Escriviu un sistema de 3 equacions lineals amb 6 incògnites $(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5, x_6)$ tal que el vector (a, 2a, b, b + 5, c, c/7) siga una solució, per a tots els valors $a, b, c \in \mathbb{R}$.
  - b) Sabent que Q és una matriu ortogonal, demostreu que l'única matriu X verificant la igualtat

$$Q(X + Q^t - I)^t Q^t = Q$$

és la matriu identitat l.

Solució:

a)

$$2x_1 - x_2 = 0$$
, $x_3 - x_4 = -5$, $x_5 - 7x_6 = 0$.

b) Observeu que, al ser Q ortogonal, $Q^{-1} = Q^t$. Per tant:

$$Q(X+Q^t-I)^tQ^t=Q \Leftrightarrow (X+Q^t-I)^t=\underbrace{Q^tQ}_{}Q \Leftrightarrow (X+Q^t-I)^t=Q \Leftrightarrow X+Q^t-I=Q^t \Leftrightarrow X=I$$

Qüestió 5 (3 pt.) Es consideren els següents subespais vectorials de $\mathbb{R}^4$:

$$H = \langle (1, 0, -1, 3), (0, 1, 1, -1), (3, 1, -2, 8) \rangle$$

$$T = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid 4x + z - t = 0, \ x + z = 0\}$$

- a) Calculeu una base de H i la seua dimensió.
- b) Calculeu una base de *T* i la seua dimensió.
- c) Calculeu unes equacions implícites de *H*.
- d) Calculeu una base de $H \cap T$
- e) Determineu la dimensió de H + T. És directa aquesta suma? Solució:
  - a) La matriu que té com a files els transposats dels generadors de H és $\begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & 1 & -1 \\ 3 & 1 & -2 & 8 \end{bmatrix}$ i és equivalent per files a la matriu esglaonada $\begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$. Per tant $\{(1,0,-1,3),(0,1,1,-1)\}$ és una base de H

b) El subespai T ve donat per dues equacions implícites. El conjunt de solucions del sistema d'equacions format per elles és $\{(\beta, \alpha, -\beta, 3\beta) \in \mathbb{R}^4 \mid \alpha, \beta \in \mathbb{R}\}$, és a dir:

$$T = \{\alpha(0,1,0,0) + \beta(1,0,-1,3) \mid \alpha,\beta \in \mathbb{R}\} = \langle (0,1,0,0), (1,0,-1,3) \rangle.$$

Com $\{(0,1,0,0),(1,0,-1,3)\}$ és linealment independent i sistema generador de T, és una base de T $i \dim(T) = 2$.

c) $(x, y, z, t) \in H$ si i només si existeixen $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ tals que $(x, y, z, t) = \alpha(1, 0, -1, 3) + \beta(0, 1, 1, -1)$, és a dir, si i només si el sistema d'equacions (amb incògnites α i β) amb matriu ampliada

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & x \\ 0 & 1 & y \\ -1 & 1 & z \\ 3 & -1 & t \end{bmatrix}$$

és compatible. Esglaonant aquesta matriu, obtenim la matriu equivalent per files

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & x \\ 0 & 1 & y - x \\ 0 & 0 & x - y + z \\ 0 & 0 & -3x + y + t \end{bmatrix}.$$

Veiem que el sistema anterior és compatible si i només si 2x - y + z = 0 i -3x + y + t = 0 i, per tant:

$$H = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid x - y + z = 0 \text{ i } -3x + y + t = 0\}.$$

d) A partir dels resultats obtinguts en els apartats anteriors es pot deduir molt fàcilment que $H \cap T =$ $\langle (1,0,-1,3) \rangle$ i, per tant, que $\{(1,0,-1,3)\}$ és una base de $H \cap T$: per una banda, com hem deduit que $H = \langle (1,0,-1,3), (0,1,1,-1) \rangle$ i $T = \langle (0,1,0,0), (1,0,-1,3) \rangle$, és clar que $\langle (1,0,-1,3) \rangle \subseteq H \cap T$; per alta banda, com $H \cap T \subseteq H$ i el vector (0,1,1,-1) pertany a H però no pertany a T (perque no satisfà les equacions implícites de T), es té que la inclusió $H \cap T \subseteq H$ és estricta i, per tant, $\dim(H \cap T) = 1$, amb la qual cosa $H \cap T = \langle (1, 0, -1, 3) \rangle$.

També podem emprar el procediment habitual per calcular la intersecció de dos subespais: $H \cap T = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid x - y + z = 0 \land -3x + y + t = 0 \land 4x + z - t = 0 \land x + z = 0\}$. Resolent el sistema definit per les 4 equacions obtindrem una base de $H \cap T$. Esglaonant la matriu ampliada:

$$\begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ -3 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 4 & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \cdots \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

Obtenim, així, el sistema equivalent

$$x - y + z = 0$$
$$-2y + 3z + t = 0$$
$$3z + t = 0.$$

El seu conjunt de solucions és: $\{(\alpha,0,-\alpha,3\alpha)\mid \alpha\in\mathbb{R}\}=\langle (1,0,-1,3)\rangle$. Per tant $\{(1,0,-1,3)\}$ és una base de $H\cap T$ i $\dim(H\cap T)=1$.

e) Per la fórmula de Grassman:

$$\dim(H + T) = \dim(H) + \dim(T) - \dim(H \cap T) = 2 + 2 - 1 = 3.$$

La suma no és directa perquè $H \cap T \neq \{\vec{0}\}$.

Qüestió 6 (3 pt.) a) Siga la matriu
$$A = \begin{bmatrix} b & b^2 & 3 \\ 0 & 1 & 3 \\ 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$
.

Determineu per a quins valors de *b* és A diagonalitzable.

- b) Per a b=3, calculeu una matriu invertible P i una matriu diagonal D tal que $A = PDP^{-1}$.
- c) Per a b=3, i utilitzant **exclusivament** la resposta de l'apartat b), calculeu el determinant det(A^n) per a tot nombre natural n. Calculeu també det $(5(A^n)^t)$ per a $n \in \mathbb{N}$.

Solució:

a) Calculem el polinomi característic de la matriu:

$$p_{\mathsf{A}}(\lambda) = \begin{vmatrix} b - \lambda & b^2 & 3 \\ 0 & 1 - \lambda & 3 \\ 0 & 1 & -1 - \lambda \end{vmatrix} = (b - \lambda)(\lambda - 2)(\lambda + 2).$$

El conjunt dels valors propis és, per tant, $\{b, 2, -2\}$. Distingim 3 casos:

- Cas 1: *b* ∉ {−2,2}. En aquest cas, la matriu (que és d'ordre 3) té 3 valors propis diferents i, per tant, és diagonalitzable.
- Cas 2: b=2. En este cas la matriu té dos valors propis diferents: $\lambda_1=2$ i $\lambda_2=-2$. La multiplicitat algebraica de λ_1 (és a dir, la seua multiplicitat com arrel del polinomi característic) és $\alpha_1=2$. La multiplicitat algebraica de λ_2 es $\alpha_2=1$. Si, per a $i\in\{1,2\}$, d_i denota la multiplicitat geomètrica de λ_i (és a dir, la dimensió de Nuc(A λ_i I), el subespai propi associat a λ_i) es té que $d_2=1$ per la desigualtat $1\leq d_2\leq \alpha_1=2$. Haurem de calcular d_1 :

$$d_1 = \dim \text{ Nuc}(\mathsf{A} - \lambda_1 \mathsf{I}) = \dim \text{ Nuc} \begin{bmatrix} 0 & 4 & 3 \\ 0 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & -3 \end{bmatrix} = 3 - \operatorname{rang} \begin{bmatrix} 0 & 4 & 3 \\ 0 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & -3 \end{bmatrix} = 3 - 2 = 1 \neq \alpha_1.$$

Per tant, la matriu no és diagonalitzable.

• Cas 2: b = -2. En este cas la matriu té també dos valors propis diferents: $\lambda_1 = 2$ i $\lambda_2 = -2$. La multiplicitat algebraica de λ_1 és $\alpha_1 = 1$. La multiplicitat algebraica de λ_2 es $\alpha_2 = 2$. Es té que $d_1 = 1$ per la desigualtat $1 \le d_1 \le \alpha_1 = 2$. Haurem de calcular d_2 :

$$d_2 = \dim \text{ Nuc}(A - \lambda_2 I) = \dim \text{ Nuc} \begin{bmatrix} 0 & 4 & 3 \\ 0 & 3 & 3 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} = 3 - \operatorname{rang} \begin{bmatrix} 0 & 4 & 3 \\ 0 & 3 & 3 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} = 3 - 2 = 1 \neq \alpha_2.$$

Per tant, la matriu no és diagonalitzable.

b) El conjunt de valors propis quan b=3 és $\{\lambda_1=3,\lambda_2=2,\lambda_3=-2\}$, amb $\alpha_1=\alpha_2=\alpha_3=1$. Per tant $D=\begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & -2 \end{bmatrix}$. Calculem bases dels subespais propis:

$$Nuc(A - \lambda_1 I) = Nuc \begin{bmatrix} 0 & 9 & 3 \\ 0 & -2 & 3 \\ 0 & 1 & -4 \end{bmatrix} = Nuc\langle (1, 0, 0) \rangle, \quad Nuc(A - \lambda_2 I) = \begin{bmatrix} 1 & 9 & 3 \\ 0 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & -3 \end{bmatrix} = \langle (-30, 3, 1) \rangle$$

Nuc(A –
$$\lambda_3$$
I) = Nuc $\begin{bmatrix} 5 & 9 & 3 \\ 0 & 3 & 3 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ = $\langle (6, -5, 5) \rangle$

Per tant:
$$P = \begin{bmatrix} 1 & -30 & 6 \\ 0 & 3 & -5 \\ 0 & 1 & 5 \end{bmatrix}$$
.

c) Com $A^n = PD^nP^{-1}$ es té que:

$$\det(\mathsf{A}^n) = \det(\mathsf{P}) \det(\mathsf{D})^n \det(\mathsf{P}^{-1}) = \det(\mathsf{P}) \det(\mathsf{P})^n \det(\mathsf{P})^{-1} = \det(\mathsf{D})^n = (-12)^n.$$

$$\det(5(A^n)^t) = 5^3 \det((A^n)^t) = 5^3 \det(A)^n = 125 \cdot (-12)^n.$$

Qüestió 7 (2 pt.) a) Siga H el subespai vectorial de $\mathbb{R}^4$ generat pel vector (1, 1, 1, 1). Calculeu equacions implícites i una base del complement ortogonal, $H^{\perp}$.

b) Calculeu la projecció ortogonal sobre H del vector (2, -2, 3, -3).

Solució:

a) Un vector (x, y, z, t) de $\mathbb{R}^4$ pertany a $H^\perp$ si i només si el seu producte escalar amb el generador de H és zero. Per tant x + y + z + t = 0 és l'equació implícita de $H^\perp$. El conjunt de solucions d'aquesta equació és:

$$\{(-\alpha - \beta - \gamma, \alpha, \beta, \gamma) \mid \alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}\} =$$

$$\{\alpha(-1, 1, 0, 0) + \beta(-1, 0, 1, 0) + \gamma(-1, 0, 0, 1) \mid \alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}\}.$$

Per tant:

$$\{(-1,1,0,0),(-1,0,1,0),(-1,0,0,1)\}$$

és una base de $H^{\perp}$.

b) El vector (2, -2, 3, -3) pertany a $H^{\perp}$. Per tant la seua projecció ortogonal sobre H és (0, 0, 0, 0).

Qüestió 8 (2 pt.) a) Calculeu les coordenades del vector (6,1,4) de $\mathbb{R}^3$ respecte de la base $B = \{(1,1,2), (1,-1,0), (3,0,1)\}.$

- b) Sabem que les coordenades d'un vector $\vec{v}$ respecte de la base B de l'apartat anterior són (1, -2, 1). Calculeu el vector $\vec{v}$.
- c) Siga A una matriu 6×3 tal que el sistema $A\vec{x} = \vec{0}$ té una única solució. Calculeu les dimensions dels subespais Fil(A), Col(A), Nuc(A), Fil(A)^{$\perp$} i Col(A)^{$\perp$}. Raoneu la resposta.
- d) Si una matriu A de tamany $n \times n$ té, com a valor propi, al 0, és A una matriu invertible? Justifiqueu la resposta.

Solució:

a)

$$\begin{bmatrix} 6 \\ 1 \\ 4 \end{bmatrix} = \alpha \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix} + \beta \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix} + \gamma \begin{bmatrix} 3 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix},$$

amb la qual cosa $6 = \alpha + \beta + 3\gamma$, $1 = \alpha - \beta$ i $4 = 2\alpha + \gamma$. Resolent el sistema: $\alpha = 5/4$, $\beta = 1/4$ i $\gamma = 3/2$. Per tant, les coordenades del vector de l'enunciat respecte de la base B són (5/4, 1/4, 3/2).

b)

$$\vec{v} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix} - 2 \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 3 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \\ 3 \end{bmatrix}.$$

Nom I cognoms: Grup:

c) Com el sistema $A\vec{x} = \vec{0}$ té solució única, el rang de A és 3. Per tant:

dim Fil(A) = dim Col(A) = rang(A) = 3,
dim Nuc(A) = 3 - rang(A) = 3 - 3 = 0,
dim Fil(A)^{$$\perp$$} = 3 - dim Fil(A) = 3 - 3 = 0.
dim Col(A) ^{$\perp$} = 6 - dim Col(A) = 6 - 3 = 3.

d) Si 0 és un valor propi de A aleshores existeix un vector no nul $\vec{x}$ tal que $A\vec{x} = 0\vec{x} = \vec{0}$. Per tant, el sistema d'equacions homogeni amb matriu de coeficients A té una solució diferent de $\vec{0}$. Aleshores el rang de la matriu A és menor que n (pel Teorema de Rouché Fröbenius) i concloem que A no és invertible.